

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

(K)individu VOF

“Zorgzame Kinderopvang”

Hartelijk welkom !

(K)individu
Infomap

Hamsterkoog 15
1822 CD Alkmaar
Tel: 072-5623000
Fax: 072-5643045
Email: info@kindividu.nl
Website www.kindividu.nl

Kwaliteit in Individuele zorg voor uw kind

Hoofdstuk (3) Pedagogisch beleid

2012

“Zorgzaam beleid voor een zorgzame opvang”

In opdracht van:

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

Hamsterkoog 15
1822 CD Alkmaar
info@kindividu.nl

Door: Ramon Martensen (2012)

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

Inhoud

1. Waar staat (K)individu voor:	3
§ 1.1 De visie van (K)individu:	3
§ 1.2 Zorg volgens (K)individu, de missie:	3
2. Dagindeling en activiteiten indeling:	3
§ 2.1 Begin van de ochtend:	3
§ 2.2 Begin van de middag:	4
§ 2.3 Midden van de dag:	4
§ 2.4 Einde van de dag:	5
3. Persoonlijke benadering:	5
§ 3.1 Intake en wenperiode:	5
§ 3.2 Speciale behoeftes en benaderingen:	7
§ 3.3 Speciale situaties en voorvallen:	8
4. Veilige en respectvolle omgeving:	9
§ 4.1 Fysieke veiligheid:	9
§ 4.2 Emotionele veiligheid in de dagelijkse gang van zaken:	10
§ 4.3 Emotionele veiligheid tijdens de activiteiten en conflicthantering:	11
5. Samenwerking, onderlinge omgang team en ondersteuning:	13
§ 5.1 Samenwerking met de medewerkers:	13
§ 5.2 Opleiding/training:	13
6. De hamstergroep	14
§ 6.1 Inleiding:	14
§ 6.2 Omschrijving specifieke kenmerken peutergroep:	14
§ 6.3 Dagindeling:	14
<i>Ouder moeten dit zelf mee nemen:</i>	15
6.4 Begeleiding door PMW:	15
§ 6.5 Indeling ruimte en preventieve maatregelen:	17

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

1. Waar staat (K)individu voor:

§ 1.1 De visie van (K)individu:

Voor (K)individu is een BSO meer dan alleen een opvang. Naast opvang moet er zorg zijn voor de kinderen. Kinderen verdienen het gevoel dat ze er mogen zijn. Dat hun emoties, behoeftes en persoonlijkheid ertoe doen. Het maakt niet uit of een kind verlegen, energiek, graag alleen is of juist het contact met anderen zoekt. Of het kind nou een handicap heeft of door bijvoorbeeld ADHD of autisme net iets andere behoeftes en gedrag vertoont dan de meeste kinderen, iedereen moet welkom zijn en erkend worden in zijn persoonlijkheid, behoeftes en emoties. Binnen (K)individu staat dan ook de zorg voor het individuele kind centraal.

§ 1.2 Zorg volgens (K)individu, de missie:

Binnen (K)individu is er ruimte voor het kind als individu. De zorg is erop gericht om ieder kind te benaderen op een manier die aansluit bij de individuele wensen, behoeftes en emoties. Deze erkenning van het individu moet terug te zien zijn in de manier waarop de activiteiten en het dagverloop worden vormgegeven, de manier waarop pedagogische begeleiding geboden wordt aan kinderen en hoe interacties tussen kinderen worden begeleid zodat er ruimte is voor ieders individualiteit, emoties, behoeftes en eigenheid. De wijze waarop (K)individu hiervoor zorgt, is terug te vinden in dit pedagogische beleid.

In het kort geeft (K)individu dit vorm via de inrichting van de volgende zaken:

- Hoe (K)individu de dagindeling en activiteiten structureert/organiseert.
- Hoe (K)individu omgaat met de verschillen tussen kinderen en de wijze waarop in de individuele behoeftes van kinderen voorzien wordt.
- Hoe de PMW'ers de kinderen benaderen in alledaagse situaties en hoe zij zorgdragen voor een veilige en respectvolle sociale omgeving.

In dit pedagogische beleid vindt u een uitwerking van de wijze waarop (K)individu bovenstaande zaken vormgeeft om het individuele kind centraal te stellen.

2. Dagindeling en activiteiten indeling:

§2.1 Begin van de ochtend:

De kinderen worden vroeg in de ochtend door hun ouders gebracht. De kinderen en ouders worden verwelkomd door de **pedagogische medewerker (kort: PMW)**. Er is tevens de mogelijkheid voor de ouder om een praatje te maken met de pedagogische medewerker over zijn of haar kind of de thuissituatie.

Om half acht begint het ontbijt in groepen van maximaal 10 kinderen. Wanneer er meer kinderen komen wordt er een extra PMW ingeschakeld zodat er nooit meer dan tien kinderen op een PMW zijn. Er wordt gestreefd naar een aantal van veertig kinderen en dus vier PMW'ers per dag. Bij de samenstelling van het ontbijt wordt ervoor gezorgd dat de kinderen gezond eten. Hierna worden de kinderen door de PMW van (K)individu op tijd naar school gebracht.

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

§ 2.2 Begin van de middag:

De kinderen worden in de regel elke keer door dezelfde medewerker opgehaald **(naast PMW'ers worden met medewerkers ook vrijwilligers, stagiaires, chauffeurs en andere collega's zonder directe zorgtaken bedoeld)** Het gevoel opgehaald te worden door een bekend gezicht is hierbij cruciaal. Nadat zij zijn aangekomen komen zij in een vaste ruimte samen met hun PMW. De groep waarin zij voor die momenten samenkomen worden **Stamgroepen** genoemd. Deze worden samengesteld op basis van de school waarvan de kinderen worden opgehaald. Zodoende hoeven zij niet te lang te wachten op kinderen van andere scholen en kunnen zij snel aan het spelen beginnen.

Om de sociale binding tussen de kinderen onderling en met de PMW te versterken, begint elke dag met een gezamenlijk rustmoment met drinken, fruit en iets lekkers. De kinderen en de PMW hebben dan de mogelijkheid om bij te praten en aandacht te besteden aan elkaars belevingen. Daarnaast leren kinderen naar elkaar te luisteren. De groepen zijn hierbij klein (maximaal 10 kinderen op een PMW) zodat er voldoende ruimte is voor de persoonlijke aandacht die noodzakelijk is voor het creëren van deze sociale binding.

§ 2.3 Midden van de dag:

Omdat veel waarde wordt gehecht aan de mogelijkheid van kinderen om hun eigen ontplooiingsbehoeften vorm te geven, zijn zij vrij om na dit moment zelf te kiezen in welke ruimte zij hun dag doorbrengen. Elke ruimte biedt andere mogelijkheden en zij zijn faciliterend. Rollenspelen, knutsel activiteiten, digitale faciliteiten, constructiemateriaal zijn enkele van de materialen die door het gebouw te vinden zijn. Tevens is er de mogelijkheid om buiten te spelen. Zo is er een voetbalveldje, een konijnenhok en een speelhuisje.

Kinderen kiezen vrij waar ze hun tijd aan willen besteden.

In elke ruimte is een PMW aanwezig die proactief behoeftes signaleert van de kinderen die zich in zijn/haar ruimte bevinden en deze PMW stimuleert interactie en samenwerking tussen de kinderen aldaar, door als middelpunt van de activiteit te fungeren. Dit door zelf activiteiten te beginnen. Zodoende zijn zij deelnemers aan het spel en kunnen zij erop begeleiden dat alle kinderen betrokken worden en dat de uitvoer ervan gebeurt met respect voor elkaar en het materiaal. Daarnaast houdt de PMW ook de kinderen in de gaten die niet aan het spel deelnemen.

Bij opvallend gedrag stelt hij/zij zich altijd de vraag: 'is dit gedrag gebruikelijk voor dit kind of kan er iets meer achter zitten?' Wanneer het tweede het geval lijkt, gaat de PMW naar het kind toe en probeert hij/zij er via actief luisteren achter te komen wat er aan de hand is.

Tevens zal elke dag een PMW een speciale activiteit organiseren. Hier kunnen alle kinderen van alle Stamgroepen aan meedoen. Deze activiteiten kunnen thematisch zijn. Het circuleert dagelijks welke PMW de activiteit organiseert. Dit wordt tijdens een maandelijks overleg besproken en gepland.

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

§ 2.4 Einde van de dag:

Wanneer de ouders aangeven hoe laat zij hun kind komen ophalen, licht de PMW het kind daar een kwartier van tevoren over in, zodat hij/zij kan beginnen met opruimen of de materialen die hij/zij heeft gebruikt zodanig kan uitstellen dat het aan de ouders getoond kan worden. Als de ouders/verzorgende gearriveerd zijn, worden zij ontvangen door een van de aanwezige PMW'ers. Die verwijst hen naar de Stamgroep ruimte waar hun kind zich bevindt. Doordat de Stamgroepen klein van omvang zijn is er een moment van overdracht mogelijk tussen de ouders/verzorgers en de PMW.

Daarna kunnen ze samen rustig naar huis, na dit bij de PMW gemeld te hebben. Tevens wordt een extra service geboden voor ouders die tot laat moeten werken. Tegen betaling van een bijdrage kunnen kinderen een warme maaltijd gebruiken bij (K)individu. In de regel worden deze maaltijden samengesteld volgens de schijf van vijf en zijn dus uitgebalanceerd en gezond. Daarnaast kunnen de ouders/verzorgers ervoor kiezen om tegen betaling van hetzelfde bedrag dezelfde maaltijd mee naar huis te nemen. Het kind krijgt dan een toetje mee. Terwijl de ouder/verzorgers zijn maaltijd nuttigt, eet het kind zijn/haar toetje en nemen ze samen de dag door. Het idee erachter is dat ouder/verzorgers en het kind beide hetzelfde eten en het gezamenlijke tafelmoment dus niet verloren gaat. Daarnaast hoeft de opvoeder zich geen zorgen te maken over de boodschappen.

3. Persoonlijke benadering:

§ 3.1 Intake en wenperiode:

Wanneer uw kind voor het eerst in een nieuwe situatie komt, kan dat als eng ervaren worden. Omdat iedereen anders reageert op nieuwe situaties en andere behoeftes heeft om zich prettig te voelen, helpt (K)individu ieder kind op een op maat gemaakte manier om dat proces zo aangenaam mogelijk te doen verlopen. Tijdens de inschrijving waarbij de contracten geregeld worden, zal er ook een intake plaatsvinden die meer op het pedagogische proces van het kind gericht is. Hierbij is de Zorgmanager aanwezig die naar aanleiding van de intake een *Wenplan* uitstippelt. (K)individu gebruikt de intake om dit persoonsgebonden *Wenplan* uit te stippelen. Het formuleren, implementeren en evalueren van dit *Wenplan* gebeurt volgens een aantal stappen. Zoals hieronder omschreven.

Zorgactie 1, de intake:

De intake is een oriënterende fase waarin de Zorgmanager samen met de ouders verkend welke behoeftes er zijn vanuit het kind ten aanzien van de wenperiode. Onderwerpen die besproken worden zijn:

1. Thuisituatie en speciale aandachtspunten voor de wenperiode die daaruit voortvloeien.
2. Vroegere ervaringen met de integratie in nieuwe sociale situaties en de aandachtspunten voor de wenperiode die daaruit voortvloeien.
3. Specifieke eigenschappen en gedragingen en hoe daarmee om te gaan.

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

Zorgactie 2, opstellen pedagogisch stappenplan:

Naar aanleiding van het gesprek stelt de Zorgmanager een kindgebonden stappenplan op. Wanneer daar vraag naar is kan het kind ook twee wendagdelen meedraaien zodat deze stappen via inzicht n.a.v. een praktische situatie vastgesteld worden. Het stappenplan beslaat twee weken en bevat de volgende punten:

1. Speciale behoeftes en aandachtspunten en welke ondersteuning de PMW'ers kunnen bieden bij het voorzien daarin.
2. De rol van andere kinderen in het wenproces. Welke kinderen zijn het meest geschikt om hierin een rol te spelen, welke rol is dat en hoe kunnen zij het beste geactiveerd worden om deze rol te vervullen?
3. Verwacht gedrag, emoties en attitudes en hoe de begeleiders daarmee om kunnen gaan.

Dit Wenplan wordt vastgelegd in het registratiesysteem **NioKids** binnen dit registratie systeem dit registratiesysteem is alleen door ouders en PMW'ers te bereiken via een persoonlijk wachtwoord. Het inloggen kan gebeuren via de website: www.kindividu.nl Doordat deze gegevens alleen voor PMW'ers oproepbaar zijn, is de privacy gewaarborgd. De gegevens over het zorgplan voor het kind wordt vastgelegd in de *kindmap*, achter de naam van het kind.

Zorgactie 3, briefing pedagogisch stappenplan:

De Zorgmanager neemt dit mee in het maandelijks kindoverleg voor de PMW'ers. Hij of zij vertelt over de stappen in het Wenplan. De verantwoordelijkheid voor de gerichte stappen (zoals de wijze van het betrekken van de andere kinderen) ligt bij de Stamgroep PMW voor de alledaagse benadering en het anticiperen op specifiek gedrag wordt dit uitgevoerd door het gehele team (afhankelijk van de ruimte waarin het kind zich bevindt) De Zorgmanager verwijst naar NioKids zodat de PMW'ers de gegevens altijd kunnen oproepen. Tevens worden eventuele aanvullingen door de PMW'ers ook opgenomen in de registratie.

Zorgactie 4, tussentijdse evaluatie en bijsturing:

Na een periode van een maand worden de stappen en hun effecten besproken. Dit gebeurt aan de hand van de volgende vragen:

1. Is de wenperiode succesvol/wordt deze als prettig ervaren door het kind? (welke uitingen en gedragingen zijn hiervan een indicatie/welke kwantiteit of kwaliteit aan de deelname aan sociale interactie toont dit aan?)
2. Worden de voornemens uit het Wenplan consequent uitgevoerd?
3. Welke acties en handelingen blijken effectief en welke niet? (uit welke reacties van het kind blijkt dit?)
4. Hoe verder te integreren voor opvoeders en kind?

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

Zorgactie 5, voortzetting:

Om eventuele veranderingen en verschuiving van behoeftes of eigenschappen scherp in het oog te houden, en ervoor te waken dat er geen gat ontstaat tussen de behoefte van het kind en zijn begeleiding, moeten de PMW'ers aan het eind van het schooljaar van elk kind digitale observatie kaarten invullen. Dit gebeurt voor elk kind door zijn/haar Stamgroep leider(ster). De observatieformulieren zijn opgeslagen in een digitaal systeem (**Stamschriften genaamd**) en voor alle medewerkers altijd oproepbaar en daarmee onderling vergelijkbaar. Zodoende kunnen de PMW bij opmerkelijk gedrag direct controleren of het hier gaat om een significante verandering of een voortzetting van het oude.

§ 3.2 Speciale behoeftes en benaderingen:

(K)individu hanteert een opendeuren beleid. Dat wil zeggen dat iedereen welkom is. Ongeacht je achtergrond, persoonlijkheid of behoeftes op het gebied van verzorging of benadering. In de visie van (K)individu is het van essentieel belang dat iedereen in gelijke mate mee kan doen en dat men binnen (K)individu er alles aan doet om dat mogelijk te maken. Voor de meeste kinderen geldt het hierboven omschreven algemene beleid om dat mogelijk te maken. Voor kinderen met speciale behoeftes wordt echter een specifiek beleid gevoerd met als doel aan deze speciale behoeftes tegemoet te komen. Wanneer het gaat over speciale behoeftes kan gedacht worden aan vormen van lichamelijke handicaps maar ook vormen van autisme, ADHD of andere gedragsstoornissen die het functioneren van kinderen in de groep beïnvloeden. Het tegemoet komen aan speciale behoeftes verloopt volgens de volgende stappen:

Zorgactie 1, bijeenkomst:

De Zorgmanager belegt een bijeenkomst met het team en de specialisten die betrokken zijn bij het kind en zijn behoeftes. Voorbeelden van externe specialisten waarmee wordt samengewerkt zijn remedial teachers, verpleegsters, enz. Tijdens deze bijeenkomst wordt uitgelegd wat de betekenis is van deze speciale behoeftes en welke stappen men moet nemen om erin te voorzien.

Zorgactie 2, stappenplan:

Naar aanleiding van de lezing van de specialist, leidt de Zorgmanager een overleg dat leidt tot een actieplan om in de alledaagse interactie te voorzien in de behoeftes. De speciale handelingen die verricht moeten worden, worden vanwege de vertrouwensband overgelaten aan de Stamgroep PMW'ers. Het kan daarbij gaan om bijvoorbeeld het toedienen van medicatie of het kind helpen plassen (wanneer hij/zij een nierafwijking heeft). De overige PMW'ers zijn verantwoordelijk voor het reageren op situaties die in de overige activiteiten voortvloeien uit de behoeftes van het kind.

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

Zorgactie 3, implementatie:

De stappen en handelingen worden uitgevoerd zoals afgesproken. De teamleden kunnen elkaar wijzen op de vastgelegde stappen of elkaar ondersteunen in het volgen ervan.

Zorgactie 4, Tussentijdse evaluaties:

Eens in het halfjaar wordt de voortgang van het plan intern besproken. Er wordt gereflecteerd op de mate waarin men in staat bleek in de speciale behoeftes te voorzien, wat er mis ging en hoe dat in de toekomst verbeterd kan worden. Aan de hand hiervan wordt het plan eventueel aangepast. Bijsturende stappen worden in NioKids/Stamschrift opgeslagen.

Extra, omgang met de groep:

Het kan gebeuren dat de speciale behoeftes van het ene kind in conflict raken met die van anderen. Gedrag dat bijvoorbeeld voortkomt uit ADHD kan als storend ervaren worden door andere kinderen die graag wat meer rust willen. Of het broekplassen dat voortkomt uit fysieke ongemakken kan bespot worden. Als een situatie zich voordoet waarin de kinderen stuiten op onbegrip of de andere kinderen beïnvloeden gaat de PMW hierover het gesprek aan. Vooral door het bieden van ruimte voor uitleg van de situatie van het kind, of door hem/haar zelf uit te laten leggen. Tevens zal de PMW samen met de groep manieren vinden om, om te gaan met de situatie en de verschillen die er tussen kinderen hun behoeftes en gedrag bestaan.

§ 3.3 Speciale situaties en voorvallen:

De visie (K)individu is erop gericht om tegemoet te komen aan de situatie en gemoedstoestand van de kinderen. Dit is zoals eerder omschreven vastgelegd in handelingsplannen die de persoonlijke benadering standaardiseren. Echter, er zijn voorvallen of situaties die de situatie of behoeftes van het kind veranderen voor een korte periode. Het is het beleid van (K)individu om ook daarop te reageren. Dit verloopt volgens een aantal stappen.

Zorgactie 1, registratie veranderingen in gedrag of persoonlijke situatie:

Via NioKids kunnen ouders en PMW'ers inloggen en het Stamschrift invullen.

De volgende zaken kunnen hier benoemd worden:

- Eventuele veranderingen in de thuissituatie of in andere sociale verbanden waar het kind deel van uitmaakt.
- Significante veranderingen in gedrag en expressie.

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

Zorgactie 2, Overleg en reactie:

De Zorgmanager of eerst aanwezige PMW controleert de Stamschriften/NioKids op bijzonderheden. In het geval dat er bijzonderheden zijn, communiceert hij/zij dat met de andere PMW'ers en bespreken ze samen hoe ze erop kunnen, reageren. De benadering wordt vastgelegd via het Stamschrift .

De registratie van de handelingen bevat de volgende elementen:

- Benadering ouders en hun rol in de benadering van de situatie.
- Verwachte invloed op het kind en hoe daarop te reageren.

Deze stappen worden tijdens in de ochtend tevens gecommuniceerd aan teamleden die niet aanwezig waren tijdens de melding van de situatie. Dit gebeurt mondeling, via Niokids of via de mail die elke medewerker voor de werkdag verplicht dient te lezen.

Zorgactie 3, Observatie en bijsturing:

Na de melding besteden de PMW's extra aandacht aan het gedrag van het kind. Mocht dit op een negatieve manier afwijkend blijven dan stellen zij hun gedrag bij n.a.v. de gekende oorzaak ervan.

4. Veilige en respectvolle omgeving:

§ 4.1 Fysieke veiligheid:

De maatregelen ter handhaving van de fysieke veiligheid zijn vastgelegd in vele protocollen. Deze handelen onder andere over preventieve maatregelen (te denken valt aan de positie en vereiste toestand van de nooduitgangen en de routes in geval van calamiteiten) maar ook protocollen voor het handelen wanneer calamiteiten zich voordoen. *Voor een specificatie van deze protocollen verwijzen we graag naar de map: Protocollen veiligheid. Deze ligt ter inzage bij de balie van (K)individu.*

De protocollen rondom brandveiligheid en ontsnappingsroutes zijn door het hele gebouw op strategische plaatsen te vinden. Tevens worden de overige protocollen tijdens de inwerkperiode aan nieuwe medewerkers overhandigd en toegelicht.

Om de naleving van de preventieve maatregelen en het correcte handelen bij eventuele calamiteiten te waarborgen, is er elke werkdag minimaal een medewerker aanwezig met een BHV diploma en of EHBO diploma.

Hij of zij is tevens verantwoordelijk voor de handhaving van de preventieve maatregelen. Dit gebeurt via een checklist die dagelijks wordt nagelopen. De leidinggevende en eindverantwoordelijke checkt elke week of de protocollen inderdaad worden nageleefd. Is dit niet het geval dan spreekt zij de verantwoordelijke hierop aan. Gebeurt dit meer dan driemaal dan volgt een officieel gesprek. Als er daarna nog steeds geen verbetering plaatsvindt wordt de verantwoordelijkheid voor de fysieke veiligheid overgedragen aan een van de andere medewerkers.

Tevens wordt de kennis van de BHV-er minimaal eens per jaar up to date gehouden met een nieuwe cursus BHV en of EHBO, en interne informatie overdracht.

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

§ 4.2 Emotionele veiligheid in de dagelijkse gang van zaken:

Om de emotionele veiligheid en materiële veiligheid te waarborgen, worden een aantal regels gehanteerd die alle kinderen en medewerkers moeten volgen. Deze regels zijn er om te voorkomen dat kinderen met hun gedrag de andere kinderen of het materiaal schaden.

Deze regels zijn als volgt:

1. Geen verbaal geweld tegen anderen.
2. Geen fysiek geweld tegen anderen.
3. Spullen terugleggen op de plek waar ze vandaan komen.
4. Kinderen mogen geen deuren openmaken.

Tijdens de intake worden deze regels uitgelegd aan de kinderen en hun ouders. Hierbij ligt de focus tevens op de redenen voor deze regels. Wanneer een van de kinderen een van de regels overtreedt wordt hij of zij daarop aangesproken. Dit gebeurt door de PMW die aanwezig is in de ruimte waar het gedrag zich voordoet en als het mogelijk is in een op een gesprek.

Het aanspreken gebeurt volgens de volgende stappen:

1. Het benoemen van het regel overtredende gedrag.
2. Uitleg waarom het gedrag onwenselijk is. Wat zijn de kwalijke gevolgen ervan voor de andere betrokkenen of het materiaal. Tevens uitleggen welke gevoelens het gedrag opwekt bij de PMW of andere kinderen, en waarom.

Dit gebeurt altijd vanuit de zogenaamde 'ik-boodschap' uit de Gordon methode.

Dat wil zeggen dat altijd het gevoel wordt benoemd dat het gedrag veroorzaakt bij de PMW. Zodoende doet men een beroep op de empathie van het kind, eerder dan hem/haar te bestraffen of te veroordelen.

Wanneer het regelovertreedende gedrag consequent en door meerdere PMW'ers wordt opgemerkt wordt dit besproken tijdens het maand overleg. Hij of zij bespreekt het gedrag met het kind en maakt samen afspraken. Dit wordt gedaan door de Stamgroepleider(ster) omdat hij of zij intensiever contact heeft met het kind en om die reden kan een vertrouwensband verondersteld worden. Als blijkt dat het kind een betere band heeft met een van de andere PMW'ers kan het gesprek ook door hem/haar gevoerd worden.

Het gesprek bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Het benoemen van het gedrag met concrete voorbeelden.
2. Uitleg wat de consequenties zijn van het gedrag.
3. Samen met het kind verkennen wat de redenen zijn dat hij/zij het gedrag vertoont.

Naar aanleiding van dit gesprek worden er afspraken gemaakt. Deze afspraken worden bepaald volgens een tijdsgebonden stappenplan. Het stappenplan is bedoeld als indicator voor de PMW. Voor het kind wordt deze op een minder formele manier gepresenteerd.

De afsprakenlijst bevat de volgende punten:

1. Wat het kind gaat doen om het gedrag te verbeteren.
2. Hoe de PMW hem of haar gaat helpen om de oorzaken van het gedrag lichter te maken of weg te nemen.

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

Deze afspraken worden tijdens een teamoverleg besproken. Wanneer de afspraken worden nageleefd wordt het kind beloond in de vorm van positieve feedback of extra aandacht. Als er geen verbetering optreedt binnen de gestelde periode worden de ouders erbij betrokken. Zij worden uitgenodigd voor een gesprek waarin het gedrag wordt benoemd. Tijdens dat gesprek kunnen ouders verdere verklaringen geven voor het gedrag tips en advies geven vanuit hun persoonlijke ervaring in de omgang met het gedrag.

Afspraken worden gemaakt op de volgende vlakken:

1. Wat de ouders gaan doen om te helpen het gedrag te veranderen.
2. Hoe de PMW'ers de tips en verklaringen voor het gedrag gaan integreren in hun eigen handelen.
3. Hoe en hoe vaak de begeleiders(sters) de ouders op de hoogte houden van de vorderingen.

Als daarna nog steeds de verbetering uitblijft en het betreffende kind nog steeds negatieve invloed uitoefent op de sfeer en het welzijn van de andere kinderen kan overplaatsing naar een andere groep en/of verwijdering volgen.

§ 4.3 Emotionele veiligheid tijdens de activiteiten en conflicthantering:

Kinderen krijgen te maken met veel verschillende sociale situaties. In elke situaties gelden andere regels en omgangsvormen. Op school wordt bijvoorbeeld ander gedrag verwacht dan op straat met vriendjes. Daarnaast krijgen zij te maken met verschillen tussen henzelf en andere kinderen. Bijvoorbeeld in achtergrond, behoeftes of persoonlijke kenmerken en waarden en normen.

Door ons opendeuren beleid is (K)individu een geschikte plek om kinderen in een veilige omgeving en begeleid te helpen omgaan met de dynamiek van verscheidenheid en verschillende omgangsvormen. Binnen (K)individu worden kinderen actief betrokken in de vorming van waarden, normen en omgangsvormen waarbij respect voor hun eigen persoonlijkheid en die van de ander centraal staan. Hiervoor wordt een stappenplan gebruikt dat de PMW'ers helpt om het proces van waarden en normen vorming te begeleiden.

Zorgactie 1:

Er zijn tekenen dat een situatie door een of meerdere kinderen, of de PMW als onwenselijk ervaren wordt (bijvoorbeeld huilen, agressie, passiviteit).

- Waaruit blijkt dat het als onwenselijk ervaren wordt/welk zichtbaar gedrag wordt gezien als de oorzaak van de onwenselijkheid?
- Wat waren de zichtbare acties of gebeurtenissen die aan het gedrag vooraf gingen?

Zorgactie 2:

De spelactiviteit wordt aangevuld door de PMW'er. Deze vertelt welk gedrag hij/zij heeft gezien dat duidt op een onwenselijke situatie. Hij of zij vraagt het kind uit te leggen wat het gedrag heeft veroorzaakt.

- Welke gevoelens/behoeftes zitten achter het gedrag?
- Welk gedrag van de andere kinderen heeft die gevoelens veroorzaakt?

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

Zorgactie 3:

De andere betrokkenen kunnen vertellen waarom zij de dingen deden die de gevoelens veroorzaakten.

- Welke woorden/intenties geven zij zelf aan hun gedrag?
- Welke behoeften of gevoelens zitten erachter?

Zorgactie 4:

De PMW bespreekt samen met de kinderen een manier om er in de toekomst voor te zorgen dat alle de kinderen kunnen handelen naar hun eigen emoties en behoeftes zonder andere kinderen daarmee te schaden.

- Hoe kun je in de toekomst laten blijken dat je gevoelens of behoeftes geschaad worden?
- Hoe kun je uiting geven aan je emoties en behoeftes op een manier die niet als kwalijk wordt ervaren door de ander?

Zorgactie 5:

De kinderen bedenken samen een regel of voornemen waarmee in de toekomst voorkomen wordt dat de behoeftes of emoties van de een ten koste gaan van die van de ander. Deze hangt op het prikbord die in elke ruimte te vinden zijn.

- Hoe kan ik mijn emoties of behoeftes laten zien zonder daar iemand anders mee pijn te doen?
- Hoe kan ik laten zien dat ik niet blij ben met de situatie en daarop reageren?

De PMW of kinderen kunnen verwijzen naar het voornemen op het bord als een soortgelijke situatie zich voordoet of dreigt zich voor te doen.

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

5. Samenwerking, onderlinge omgang team en ondersteuning:

§ 5.1 Samenwerking met de medewerkers:

Omdat we bij (K)individu veel waarde hechten aan ruimte en begrip voor de emoties en eigenheid van de kinderen, worden alle medewerkers op dezelfde wijze benaderd. Openheid, begrip en erkenning van emoties zijn belangrijke peilers voor ons beleid in het omgaan met de medewerkers en elkaar.

In beginsel wordt aan de medewerkers alle ruimte gegeven om zichzelf te zijn en zich als zodanig te uiten.

Soms kan het gebeuren dat gedragingen van medewerkers de zorg voor de kinderen beïnvloeden of zelfs benadelen. Wanneer dit het geval is grijpt de leiding/zorgmanager in. Maar niet door te veroordelen of te bestraffen. (K)individu wil een organisatie zijn waar onderlinge verbondenheid en steun de basis vormen voor het samenwerken, en samen opvoeden. Voor een uitgebreidere omschrijving van de wijze waarop de communicatie tussen medewerkers wordt vormgegeven, kunt u het protocol **Communicatie onderling** in het **Personeelsbeleid** raadplegen. Dit beleid is ter inzage op kantoor van (K)individu.

§ 5.2 Opleiding/training:

Binnen (K)individu is een groot deel van de PMW'ers en een aantal van de overige medewerkers opgeleid volgens de Gordon methode (<http://www.gordontraining.nl/home>). Dit is een pedagogische methodiek die erop gericht is om in opvoedingssituaties en ouder kind relaties alle partijen zoveel mogelijk de kans te bieden vrijelijk zichzelf te zijn zonder daarbij elkaar te hinderen. Deze methodiek wordt als uitgangspunt genomen voor het pedagogische handelen. Nieuwe collega's worden hierin getraind door hun collega's die de cursus hebben afgerond.

Vragen die in deze training centraal staan zijn:

1. Wat beschouw ik als gewenst en wat als ongewenst gedrag (wat zijn mijn grenzen)
2. Waarom hanteer ik die grenzen/waarom vind ik bepaalde dingen gewenst en andere ongewenst?
3. Welke omstandigheden bepalen wat ik gewenst en ongewenst gedrag vind?
4. Wat zijn de emotionele gevolgen van het gedrag dat ik als onwenselijk ervaar/welke daarvan wil ik voorkomen?
5. Hoe communiceer ik dit op een manier die niet de persoon van de ander aanvalt of belemmert?

Tijdens deze training worden de PMW'ers zich bewust van de mechanismen achter hun manier van oordelen en communiceren. Dit bewustzijn zorgt voor een goede en plezierige sfeer met ruimte voor iedereen en het pedagogische handelen sensitief vorm te geven.

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

6. De nieuwe peutergroep (Hamster) vanaf 1 januari 2012

§ 6.1 Inleiding:

(K)individu is per 1 januari 2012 gestart met de zorgzame opvang van een peutergroep. Deze groep gaat de naam “**Hamster**” dragen en is bedoeld voor kinderen van 2,5 tot vier jaar. Deze groep heeft door hun ontwikkelingsfase andere behoeftes dan de kinderen die nu gebruik maken van (K)individu.

Omdat het in de visie van (K)individu noodzakelijk is om op behoeftes in te spelen, zal voor deze groep een speciale benadering gehanteerd worden op het gebied van:

- Dagindeling
- Indeling ruimte voor de fysieke veiligheid
- Pedagogische benadering door PMW'ers

In dit hoofdstuk wordt omschreven hoe we via deze wegen in de speciale behoeftes van deze doelgroep voorzien.

§ 6.2 Omschrijving specifieke kenmerken peutergroep:

Voor deze leeftijdsfase zijn een aantal bijzonderheden typerend en van belang voor de wijze waarop de opvang en daarmee de zorg moet worden vormgegeven. Hieronder zullen deze eigenschappen omschreven worden.

1. De behoefte van kinderen om zich motorisch te ontwikkelen groeit. Daarom is het van belang om mogelijkheden te bieden deze ontwikkelingsbehoeftes tot uitdrukking te brengen en de kinderen te begeleiden in deze ontwikkeling.
2. De kinderen maken in deze leeftijdsfase een overgang mee van een leven uitsluitend binnen het gezin naar sociale verbanden waar zij met meerdere kinderen en volwassenen samen zijn.
3. Deze leeftijdsgroep loopt meer risico's als het gaat om ongevallen, omdat zij minder goed in staat zijn zelfstandig risico's in te schatten. Meer preventieve maatregelen zijn dus nodig.
4. De kinderen hebben in deze leeftijdsfase meer behoefte aan rustmomenten om nieuwe indrukken te kunnen verwerken.

Met al deze kenmerken wordt rekening gehouden in hoe de dagindeling, begeleiding door de PMW en de indeling van de ruimte vormgegeven worden.

§ 6.3 Dagindeling:

- Kinderen kunnen vanaf 8.30 tot 10.00 uur worden gebracht (of er moet individueel een later tijdstip zijn afgesproken)
- PMW start om 8.00 voor die tijd worden de kinderen bij de voorschoolse opgevangen.
- In de ochtend krijgen de kinderen een soepstengel of een cracker met limonade.
- Ochtend gym of buitenspelen.
- Broodmaaltijd wordt voor de kinderen om 12.00 verzorgd.
- Rond 13.00 wordt er gelezen met de kinderen of een andere rustige activiteit aangeboden
- Middag activiteit
- Rond 16.45 gaan de kinderen eten samen met de BSO kinderen
- Na fruit mogen de kinderen samen met de BSO kinderen gaan spelen.
- PMW gaat rond 17.00 naar huis en de kinderen worden laatste twee uur opgevangen door de overige PMW'ers.

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

Uitzondering:

Ouders kunnen een vroege start/voorschoolse contract afsluiten, dit houdt in dat de kinderen vanaf 7 uur tot 8.30 uur kunnen worden gebracht. Ouders geven toestemming aan het kinderdagverblijf dat de kinderen mee mogen in de auto. Slapen is ook mogelijk, voor deze kinderen wordt een bed neergezet in een andere ruimte, als meerdere kinderen hier behoefte aan hebben zal er gekeken worden of er ergens in het pand een slaapruiimte gemaakt kan worden.

Ouder dienen dit zelf mee te nemen:

Kinderen van 3 zijn meestal zindelijk. Ouders waarvan hun kind niet zindelijk is moeten zelf luiers mee nemen. Ze kunnen deze bewaren in het bakje van hun kind. Indien het kind niet uit een beker kan drinken, zijn de ouders verplicht om een drinkbeker mee geven.

6.4 Begeleiding door PMW:

Groepsgrote en groepsindeling:

In de periode vanaf het tweede jaar vinden grote veranderingen plaats in het leven en de opvoeding van een kind. Zij stappen over van een fase in hun leven waarin de enige opvoedingomgeving die van de ouders is, naar een situatie waarin de opvoeding meer en meer verplaatst wordt naar opvoedingssituaties in georganiseerd verband. Zulke situaties verschillen in een aantal aspecten wezenlijk van de thuissituatie. Bijvoorbeeld dat de kinderen voorheen hun aandacht alleen hoefden te delen met doorgaans maximaal twee tot drie andere kinderen, ze nu in verbanden terecht komen waarin de aandacht verdeeld moet worden over grotere groepen. Het is daarom van belang dat kinderen stap voor stap het vertrouwen krijgen dat in zulke situaties hun behoeftes en aanwezigheid niet ondergesneeuwd raken. De Peutergroep is een goede setting om dit vertrouwen langzaam te ontwikkelen, mits goed uitgevoerd. Daarom worden de groepen klein gehouden. **Maximaal acht kinderen op een Pedagogisch Medewerkster (PMW)**

Zo kan de PMW direct inspelen op vragen en behoeftes van de kinderen uit de groep en voelen zij dat het samenzijn met anderen niet ten koste gaat van hun eigen wensen en behoeftes. Zodoende bouwen zij het vertrouwen op dat nodig is om emotioneel klaar te zijn voor hun stap naar de basisschool.

Daarnaast verzamelen de kinderen, en blijven zij samen in dezelfde ruimte. Zodoende houdt de PMW het overzicht en kan hij/zij direct reageren op expliciet of impliciet geuite behoeftes aan aandacht of erkenning.

Ontwikkeling en ontplooiing:

Wanneer de kinderen naar de basisschool gaan wordt er veel van hen verwacht. Zij moeten zich volgens een vastgesteld ritme en richting gaan ontwikkelen. Wij willen de kinderen deze druk nog besparen maar hen er toch op voorbereiden dat de activiteiten die bij de ontwikkelingsdoelen horen vooral leuk kunnen zijn en voor hen zelf een verrijking zijn. Om geen druk te leggen op de kinderen maar tegelijkertijd wel in hun intrinsieke ontwikkelingsbehoeftes te voorzien, zijn de kinderen vrij om hun activiteiten in te richten zoals ze zelf willen.

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

Daarbij faciliteert de PMW. Niet alleen door het stimulerende materiaal aan te bieden dat in de ruimte aanwezig is, maar ook door via *observatie* en *het stellen van gerichte vragen* de kinderen op het spoor te brengen van hun behoeftes en interesses op het gebied van ontwikkeling en ontplooiing.

Wanneer een kind hier duidelijke richting in gevonden heeft zal de PMW helpen om deze activiteit en daarmee de uitdagingen verder uit te breiden. Bijvoorbeeld door het aanbieden van aansluitend materiaal uit de andere ruimtes of het opperen van ideeën over aanverwante activiteiten.

Voorbeeld:

1. Een van de kinderen is erg beweeglijk.
2. PMW vraagt of ze het niet leuk zou vinden om te dansen en levert muziek om dat te doen.
3. Als het kind danst met plezier maar verveeld dreigt te raken, oppert de PMW dat ze misschien kan dansen als een prinsesje (eventueel kunnen kledingstukken uit een andere ruimte gehaald worden om dit te ondersteunen)
4. De nieuwe uitdaging voor het kind is om pasjes te bedenken die aansluiten bij die van een prinsesje. Het motorische aspect wordt dan uitgebreid met het creatieve aspect.

Tijdens de activiteiten houdt de PMW alle kinderen in het oog. Als hij/zij ziet dat een kind worstelt met de activiteit dat het aan het ondernemen is, springt hij/zij in door ondersteuning te bieden. Zodoende wordt de groei van het kind niet gefrustreerd. Deze hulp wordt aangeboden naar gelang de behoeftes van het kind zelf om te voorkomen dat de PMW het overneemt en daardoor het leermoment uit handen neemt. Door de volgende vragen geeft de PMW de hulp vorm:

1. Vind je het moeilijk?
2. Wat vind je moeilijk?
3. Wat kan ik doen om te helpen?

Functioneren in een groep:

Zoals eerder genoemd vinden in deze periode belangrijke veranderingen plaats voor de kinderen. Het kind zal van de gezinssituatie waarin zijn behoeftes en emoties centraal staan, zich ook gaan bevinden in groepen waarin de liefde en aandacht over meerdere kinderen verdeeld moet worden. Daarnaast wordt hij geconfronteerd met de gedragingen van anderen. Gedragingen die door hem/haar als storend ervaren kunnen, worden. Of wellicht worden zijn eigen gedragingen wel als storend ervaren. De kinderen zijn op deze leeftijd bezig hierin een balans te zoeken.

De PMW biedt ondersteuning bij deze overgang door de volgende handelingen:

1. Het stimuleren van samenwerking.
2. Het creëren van ruimte voor hun eigen emoties en die van de ander.

Het stimuleren van de samenwerking gebeurt als volgt:

In het begin zullen de kinderen nog erg hechten aan de PMW om vermaakt te worden. In een gezinssituatie zijn zij erg afhankelijk van de ouderfiguur of enkele broertjes en zusjes. Dan kan het voorkomen dat het kind zich erg afhankelijk opstelt van de PMW om zich te vermaken. Echter, de overstap van alleen spelen/met ouderfiguur spelen naar samenspelen is noodzakelijk voor de toekomst. Daarom zal de PMW wanneer het kind aangeeft te willen spelen deze stimuleren om daarvoor aansluiting te zoeken bij andere kinderen. Eerst door het kind daartoe de opdracht te geven. Als het kind

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

daarvoor nog te verlegen blijkt of er om andere redenen moeite mee heeft, zal de PMW meelopen met het kind om rond te vragen. In het uiterste geval zal de PMW de door het kind gevraagde activiteit voorstellen als groepsactiviteit waaraan ze zelf deelneemt.

Zo geeft de PMW stapsgewijs meer en meer initiatief aan het kind tot samenspelen. De volgende keer bij een vraag naar een activiteit zal de PMW verwijzen naar de vorige keer. Zo wordt geleidelijk aan het vertrouwen gebouwd om het kind zelfredzaam te maken in het vormgeven van zijn/haar activiteiten.

Het ruimte geven aan emoties gebeurt als volgt:

Als je gewend bent om veel alleen te zijn of met maar een paar broertjes of zusjes, moet je altijd zoeken naar een balans tussen wat je zelf wilt en voelt, en hoe je de andere kinderen dezelfde ruimte kunt geven.

Het is belangrijk het gevoel te ontwikkelen dat jouw gevoelens en gedragingen er mogen zijn maar die van de ander ook.

Wanneer de PMW merkt dat hierin een conflict ontstaat doordat kinderen verschillen in wat ze willen, doen of voelen dan grijpt de PMW in. Dit doet hij/volgens de volgende stappen:

1. Het gedrag /conflict te stoppen.
2. Te benoemen wat voor nare dingen hij/zij zag gebeuren en waarom ze naar zijn.
3. De kinderen vragen waarom ze deden wat ze deden en wat ze voelde toen het conflict gebeurde.

Vervolgens vraagt de PMW de kinderen wat zij vinden van de emotie die ze bij de ander opriepen en wat ze in de toekomst zullen doen om dat te voorkomen. Zodoende leren zij zich te verplaatsen in anderen en daarmee samen te leven/te spelen.

Daarnaast zien ze in dat hun gedrag of persoon niet veroordeeld wordt maar alleen de gevolgen ervan. Daardoor zien ze dat er ruimte is voor hun emoties en dat het niet erg is om ze te hebben of te uiten. Dat je daardoor geen slecht mens bent en ze best mag uiten en uitspreken op een constructieve manier. Het kind leert zodoende om zijn eigen gedrag en persoonlijkheid niet te beoordelen in termen van 'lief' of 'stout' maar in termen van impact op de ander.

§ 6.5 Indeling ruimte en preventieve maatregelen:

Groepsruimte:

De groepsruimte is ingericht voor kinderen vanaf 2 1/2 jaar. Het stikgevaar wordt hierdoor verminderd. De groepsruimte biedt voldoende uitdaging voor de kinderen en stimuleert de kinderen tot spelen en ontdekken.

Er is vaste plaats waar de kinderen eten, drinken en spelen.

Kinderen zitten aan tafel op stoelen die op goede hoogte zit. Ze kunnen zo ontspannen deelnemen aan het tafelproces. Om dit te realiseren maken we gebruik van meegroeistoelen, deze stoelen zijn in hoogte te stellen zodat de kinderen goed zitten.

(K)individu

“Zorgzame Kinderopvang”

Kinderen krijgen in de groepsruimte hun eigen bakje, waar hun persoonlijke spullen in zitten zoals, luiers, speen, knuffel, schonenkleding, schrift.

Kinderen kunnen zelf bij hun bakje om er wat uit te pakken, kinderen weten ook wat hun bakje is.

Aanpassing huidige vestiging:

In de ruimte is een wastafel aanwezig met stromend water (alleen koud water). De bakjeskast wordt geplaatst op een plek waar de kinderen er makkelijk bij kunnen. Er komt een plek waar kinderen rustig kunnen zitten samen met de PMW om een boekje te lezen. De groep biedt uitdagend speelgoed.

(K)individu VOF

“Zorgzame Kinderopvang”

Hamsterkoog 15

1822 CD Alkmaar

Tel: 072-5623000

Fax: 072-5643045

Email: Info@kindividu.nl

Website www.kindividu.nl

Kwaliteit in Individuele zorg voor uw kind